

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקמו

ערב שבת קודש כ' דברים,
שבת חזון, ת"ב נדחה ה'תשע"ב

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ושתיים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"י שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

IN LOVING MEMORY OF
Mrs. Raizel bas Reb Eliyahu ע"ה
Mayers
On the occasion of her fifth yahrtzeit,
8 Menachem-Av, 5772
ת. נ. צ. ב. ה.

DEDICATED BY HER LOVING CHILDREN
Elka bas Raizel שתחי'
Yenta bas Raizel שתחי'
Chaim ben Raizel שיחי'
and her grandchildren and great-grandchildren
שיחי

IN LOVING MEMORY OF
Reb Yaakov ben Reb Menashe ע"ה Baron
Passed away on 8 Menachem-Av, 5750
Mrs. Chava (Eva) bas Reb Yaakov Yisroel ע"ה
Baron
Passed away on 26 Tevet, 5768
ת. נ. צ. ב. ה.

DEDICATED BY THEIR CHILDREN שיחי

IN HONOR OF
Schneur Zalman שיחי' Yakubov
On the occasion of his 6th birthday,
12 Menachem-Av, 5772
AND IN HONOR OF HIS BROTHERS
AND SISTERS שיחי
AND IN HONOR OF HIS PARENTS
Mr. & Mrs. Tzion and Adina שיחי Yakubov

DEDICATED BY THEIR FRIENDS
Mrs. Esther Shaindel שתחי' Shagalov
and family שיחי

IN LOVING MEMORY OF
Reb Yitzchok Dovber ben Reb Dovid ע"ה
Brown
Passed away on 14 Menachem-Av, 5742
Mrs. Faiga bas Reb Yaakov ע"ה Brown
Passed away on 19 Elul, 5762
ת. נ. צ. ב. ה.

DEDICATED BY THEIR CHILDREN & GRANDCHILDREN
Dr. & Mrs. Dovid Eliyahu and Sara Malka שיחי
Brown
Mr. & Mrs. Uri and Shaina (Helen) Chada שיחי Misrachi
and family שיחי

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף אר"י לייב ז"ל ופאולין רות ב"ר יצחק ע"ה
ולענין ר' יוסף אר"י לייב ב"ר משה באר וז"ל מרת חשא ב"ר נטע אורי הכהן ע"ה
ולענין ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולענין יוסף ב"ר אר"י ע"ה
ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחי — לשפע ברכות עד בלי די

דוקא, ולהיות שהוא מעמד ומצב של דין, ע"כ א"א שיתגלו הרחמים, כ"א בלבוש של דין דוקא דאם יתגלו כמו שהם אזי ינגד מדת הדין, ולכן התלבשו בלבוש של דין, ובאמת יש בזה עוד מעלה, דע"י שבחיצוניות הם דין, שבזה האט מען דאך מפצה געווען את מדת הדין, ע"כ יכולים להיות רחמים עד אין סוף, מפני שאין בה ההתנגדות של מדת הדין. (ראה לקו"ת ד"ה בשברי לכם. קו' סא ע' יו"ד ואילך).

ולכן נק' בשם אב שזה מורה על רחמים, מפני שבאמת זה רחמים גדולים ביותר כנ"ל. והנה בכתיבת גט כותבים ירח אב בלי תי' מנחם, ובברכת החדש המנהג הוא (וואס מנהגם של ישראל תורה) שמברכים חדש מנחם אב. ומה שמוסיפים תי' מנחם בברכה הנה הטעם הוא וואילע מיט ברכת החדש וויל מען דאך ממשיך זיין אז אין דעם חדש אדער אפילו אין די טעג וואס זיינען נאך ביז ר"ח שהם ימי ההכנה לחדש זאל זיין ישועה ונחמה. דכללות ענין הנחמה הוא וויא מ'האָט גערעט (בהר"ד דש"ק מברכים תמוז) אשר באה אחרי יגון דוקא, היינו התגלות הפנימיות של היגון הקודם, ולכן מוסיפים בעת ברכת החדש תי' מנחם, הכוונה שיומשך הרחמים בגילוי, גם למטה מעשרה טפחים.

דער רבי מהר"ש האָט אַמאָל געפרעגט אצל אביו כ"ק אדמו"ר הצ"צ בשנת תר"ח מה נעשה עם ה"קק" שרמזו על שנה זו, וענה וואָס ווילסטו, ביאת המשיח הוא גילוי פנימיות הנשמה, (עיין אגה"ק ס"ד) עס האָט זיך אָפּ געדרוקט דער לקו"ת שהוא גילוי פנימיות התורה, שע"יז הוא גילוי פנימיות הנשמה, ויאמר לו כ"ק אדמו"ר מהר"ש מיר ווילען אָבער ביאת המשיח למטה מעשרה טפחים,

בשבת זו מראים לכאו"א המקדש דלעתיד

אע"פ שבעיני בשר לא רואים את "המקדש דלעתיד" שמראים לכאו"א בשבת חזון, כפי שידע אינש בנפשי' - אבל האם בגלל שהסוסים הם סוסים - המלאכים אינם מלאכים!?! • וכיון שהוא מאמין שה"יחידה" שלו רואה זאת, זה פועל אצלו התאמתות בידיעה, כאילו שהוא רואה את-זה בעצמו בעיני בשר • עי"ז שכאו"א לוקח את הנתנית כח מכך שמראים לו את "המקדש דלעתיד", ומוריד א"ז לפועל בעבודתו עוד בימי הגלות האחרונים - הרי זה ממחר יותר את גילוי הגאולה השלימה • משיחת ש"פ דברים, שבת חזון, ה'תש"מ - בלתי מוגה

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

שעי"ז יפתח את הדרך⁴ - אבל אח"כ ע"י הנביא מראים את בית המקדש "לכאו"א". ומה מראים "לכאו"א" - לא את ביהמ"ק שמישיח יבנה לעתיד לבוא, יבנה ביהמ"ק במקומו - לשון עתיד [או (בלשון הרמב"ם⁵) "ובנה מקדש במקומו", שגם "ובנה" הוא בלשון עתיד] - אלא⁶ את בית המקדש של הקב"ה שהוא "בנוי ומשוכלל"⁷, ה"מקדש אד'

א. בענין שבת חזון ישנו דבר נפלא: מובא בשם ר' לוי יצחק מברדיטשוב¹. [ש"שבת חזון" הוא מלשון מחזה, שבשבת זו מראים "לכאו"א המקדש דלעתיד". הביאור בזה בפרטיות: "המקדש דלעתיד" שמראים בשבת חזון, מראים לא רק לישעי' הנביא² או לשאר הנביאים - אלא גם "לכאו"א" מישראל.

בתחילה אכן הראו אותו לנביא³, בכדי

(4) ראה סה"מ תרע"ח ע' רפג. תרפ"ח ע' קב. (5) הל' מלכים ספי"א.

(6) ראה אוה"ת שם (בהמשל) "עשה לו לבוש שלישי כו". וראה לקו"ש חכ"ט ע' 22 והערה 42. ואף דשם מבואר שהוא "בניא דקוב"ה" - ראה לקמן ס"ב ובהנסמן שם בהערה 9.

(7) פרש"י ותי' - סוכה מא, סע"א. ובכ"מ.

(1) נעתק באוה"ת נ"ך כרך ב' ע' א'צז - בשוה"ג. (2) דהרי השבת נק' ע"ש "חזון ישעיהו" - אף שהראו אותו ליחזקאל כהערה הבאה. (3) היינו ליחזקאל - ראה יחזקאל סימן א' ואילך. רמב"ם הל' ביהב"ח פ"א ה"ד.

מוקדש לעילוי נשמת
הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר
נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסת, ה'תשע"א
יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מוקדש לעילוי נשמת ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול
ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת
יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

כוננו וידיך⁸:

למרות שביהמ"ק שיבנה משיח הוא ג"כ דרגא נעלית ביותר – כמובן מכך שמש"ח יהי נבחר המין האנושי⁹, בחי' היחידה¹⁰, ואחר-כך יתוספו בו כל העליות ד"הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו¹¹, "ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה", "וילחם מלחמת ה"⁵ – וינצח, אתכפיא ואתהפכא, ולאחרי כל זה יהי "בנה מקדש במקומו" – א"כ הרי מובן גודל העילוי שיהי' בבית המקדש שיבנה משיח

– אעפ"כ מראים "לכאו"א" בשבת חזון לא את ביהמ"ק שיבנה משיח אלא את ביהמ"ק הבנוי של הקב"ה, "מקדש אדני-כוננו וידיך", שבית מקדש זה הוא באין ערוך נעלה יותר מבית המקדש שיבנה משיח.

ב. והכוונה בזה שמראים זאת "לכאו"א" כאן למטה, הוא כדי לעורר אותן שיעסוק "בקב שלו"¹¹ בבניית בית המקדש, שאז ישנם ב' המעלות – הן את ביהמ"ק שבנוי מלמעלה של הקב"ה והן את עבודתו למטה.

ע"ד התיווך בין מאמרי חז"ל האומרים שמש"ח יבנה את ביהמ"ק לבין מאמרי חז"ל האומרים שביהמ"ק "יגלה ויבוא משמים (בנוי ומשוכלל)" – שלכאורה זו סתירה –

כמדובר פעם בארוכה¹², שבבית המקדש דלעתיד יהיו ב' המעלות – הן המעלה שמש"ח יבנה, והן המעלה ש"יגלה ויבוא משמים".

ג. וזה קשור גם להמדובר לעיל¹³, שכל

(8) בשלח טו, יז.

(9) ע"ד לשון הרמב"ם בנוגע למשה (פיהמ"ש סנהדרין פ' חלק יסוד השביעי – תרגום קאפח).

(10) סה"מ תרצ"ט ע' 207 בשם הרמ"ז.

(11) ראה ב"מ לח, א.

(12) שיחת מוצש"ק מטו"מ תשל"ט – לקו"ש חי"ח ע' 418 ואילך (וראה גם בהערות). ועוד.

(13) סי"ח בהשיחה (שיחות קודש תשמ"ח ח"ג ע' 726). וראה לקו"ש חכ"ט ע' 12 ואילך.

ענין הגלות הוא "על מנת"¹⁴ שתבוא הגאולה, ובעיקר יש להדגיש זאת בשבת שקודם תשעה באב, כיון שאז ניכרת עוד יותר ירידת הגלות. ונקודה זו היא בהדגשה יתירה בענין דשבת חזון, השבת שלפני תשעה באב, שאז מראים כאן למטה בזמן הגלות "לכאו"א המקדש דלעתיד".

שזה מגלה יותר בבהירות שכל כוונת הירידה בגלות היא – הגאולה ובית המקדש שיהי' אז,

שלכן מראים לכאו"א, למטה בזמן הגלות, ובפרט בשבת שקודם תשעה באב, שאז התכלית דירידת הגלות – את "המקדש דלעתיד".

ומראים לו זאת בכוונה כדי שזה יפעל על המעשה והעבודה בפועל שלו, כנ"ל (ס"ב).

ד. ואע"פ שבעיני בשר לא רואים (עכ"פ – כו"כ אינם רואים) את "המקדש דלעתיד" שמראים לכאו"א בשבת חזון, כפי שידע אינש בנפשי' –

אבל (כהסיפור הידוע¹⁵) האם בגלל שהסוסים הם סוסים – המלאכים אינם מלאכים!?

– האם בגלל שהנפש הבהמית שלו והעיני בשר שלו (שהנפש הבהמית פועלת עליהם), אינם רואים את "המקדש דלעתיד" שמראים לו – לא רואה זאת ה"יחידה" שלו!?

וכיון שהוא מאמין שה"יחידה" שלו רואה זאת, זה פועל אצלו התאמתות בידיעה, כאילו שהוא רואה את-זה בעצמו בעיני בשר¹⁶.

ה. והמעשה הוא העיקר:

כמדובר לעיל, זה מה שמראים בשבת חזון

(14) ראה הנסמן בהערה 17.

(15) ראה הוספה לסה"מ תרפ"ח ע' רא ואילך. ס' השיחות תש"א ע' 130.

(16) וראה בארוכה לקו"ש ח"ט ע' 24 ואילך.

ויאמר לו כ"ק אדמו"ר מהר"ש: מיר ווילען אבער ביאת המשיח למטה מעשרה טפחים

בשייכות לחודש מנחם אב וימי בין המיצרים, הבאנו (בע' 15) צילום נדיר ומיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת ש"פ פינחס, מברכים החודש מנחם אב ה'שי"ת

(נדפסה ב"שיחות קודש" ה'שי"ת (הוצאה חדשה) ע' 117 ואילך)

להלן פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

ב"ה. ר"ד מההתועדות דש"ק מברכים מנ"א פ' פנחס השי"ת.

א. היינט איז דאָך שבת מברכים אב, עס איז פראַגען אין דעם רבי'נס נ"ע א מאמר (נחמו עת"ר ורשום עליו שהוא מכתבי אאזמו"ר) וואָס ער פּרעגט דארטין, שבחדש אב הרי ה' פּורעניות חורבן הבית ראשון ושני, וכן חטא המרגלים שהי' ה מקור על החורבן ה' ג"כ בתשעה באב, וכן שארי הענינים שמבואר בדרז"ל שאירעו בחדש אב שכ"ז הו"ע של דינים וגבורות, ולמה נק' החדש הזה בשם אב, שת' אב מורה על רחמים כמ"ש כרחם אב, וכן הסדר של תי' אב א. ב. מורה ג"כ על רחמים, כמבואר בזהר (ח"ב נא, ב) דבכל מקום שהסדר הוא מלמעלמ"ט הרי הוא רחמים ומלמטלמ"ע הוא דינים וגבורות, ולכן תשרי שבו נדון העולם סדרו הוא ת. ש. ר. מלמטלמ"ע, משא"כ חדש אב שסדרו הוא א. ב. מלמעלמ"ט, מורה על רחמים, וא"כ איך החדש הזה שבו אירעו כל הענינים וואָס ער רעכענט אויס במס' תענית מכונה בשם אב, שהשם הזה הנה מורה על רחמים דוקא.

ומבאר שם בהמאמר שהוא ע"ד שמע בני מוסר אביך. - וי"ל הענין שבאמת הרי הכל הוא רחמים, שהרי מאתו לא תצא הרעות ובפרט ההנהגה עם עמו ישראל שהם בניו וצאן מרעיתו, הרי בודאי הוא בחסד וברחמים, אלא שיש רחמים נגלים, ויש רחמים גדולים ביותר (היינו שלמע' מסדר השתל'). ולהיותם רחמים גדולים ביותר ע"כ אין יכולים להתגלות כ"א בלבוש של דין דוקא,

וטעם הדבר הוא, דלהיות שאז הוא מעמד ומצב של דין, שלכן הוצרך שיהי' רחמים גדולים

770 יעבור בשלימותו להר הבית

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

הגמרא במסכת מגילה אומר¹: "עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות" – "מקדש מעט"² שבחוץ לארץ – "שיקבעו בארץ ישראל", עד למקום המקדש על הר המורי³.

זאת-אומרת, לא יקחו לארץ ישראל רק את המתפללים בבתי כנסיות ולומדי התורה בבתי מדרשות, ולא רק את התורה ומצות שקיימו שמה וספרי התורה – אלא גם את עצם האבנים, העצים והעפר⁴ של הבנינים הגשמיים דבתי כנסיות ובתי מדרשות, יקחו לארץ ישראל למקום המקדש על הר המורי!

כיון שע"ז שיהודים התפללו ולמדו תורה באותם בתי כנסיות ובתי מדרשות במשך זמן גלות, ובלשון הגמרא⁵ "קורין ומרביצין בהן תורה" – הם המשיכו קדושה גם בבתי עצמם, באבנים, עצים ועפר, והקדושה נשארת בהם באופן קבוע ונצחי לעולמים, עד שמעבירים אותם לארץ ישראל ולירושלים על הר הבית⁶.

שזהו דבר נפלא ("א געוואלדיקע זאך"): אע"פ שנמצאים בגלות, ועוד בגלות בתוך גלות – כי נוסף על הגלות דירידת הנשמה בגוף, נמצאים גם בגלות כפשוטו – אע"כ, עי"ז שיהודים מתפללים ולומדים בבתי כנסיות ובתי מדרשות, הם ממשיכים קדושה נצחית בעצם הבנינים הגשמיים, עד שיעבירו את הבנינים לארץ ישראל לירושלים על הר הבית, מעבר מן הקצה אל הקצה – מגלות בתוך גלות עד לתכלית העילוי בקדושה!

[. .] אם הדברים אמורים בנוגע לכל הבתי כנסיות ובתי מדרשות, עאכ"כ שכן הוא בנוגע לבית הכנסת ובית המדרש זה של כ"ק מו"ח אדמו"ר, היכן שעבד את עבודתו בתומ"צ והנהיג את צאן מרעיתו במשך עשר שנים – הרי זה דבר הברור שלא יקחו לארץ ישראל רק את המתפללים ולומדי התורה בביהכ"ס וביהמ"ד זה, ולא רק את התומ"צ וכל הענינים שכ"ק מו"ח אדמו"ר פעל, ולא רק את ספרי התורה וכו' – אלא גם את עצם הבנין של האבנים, עצים ועפר עם ה"עזרת נשים" וכל הענינים שנמצאים שם וכו' – יקחו יחד לארץ ישראל, לירושלים על הר הבית!

(משיחת ש"פ 9 דברים, שבת חזון ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

- (1) כט, א. בכ"ז ראה קונטרס בענין "מקדש מעט זה (4) ראה נגעים פי"ב מ"ב.
בית רבינו שבבבל" (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 467 ואילך).
(2) יחזקאל יא, טז.
(3) ראה חדא"ג שם.
(4) ראה גם לקו"ש ח"ו ע' 168.
(5) מגילה שם.
(6) ראה גם לקו"ש ח"ו ע' 168.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"ז זוגתו הרבנית חנה חיי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

יה"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

"לכאו"א המקדש דלעתיד" – הוא בכדי שזה יפעל בעבודתו,

ועי"ז שהוא רואה בשבת חזון את ביהמ"ק בנוי, הוא מבין שכל הגלות היא רק "על מנת שיבוא אר"י ויבנה אריאל"¹⁷,

במילא זה פועל עליו שיוסיף עוד בעבודתו כדי להביא לידי גילוי את הכוונה שבגלות – ה"בוא אר"י ויבנה אריאל".

ובפרט שמראים לו זאת ברגע הראשון שבשבת חזון – כמובן מכך שתיכף לאחר הרגע הראשון של השבת היא נקראת שבת חזון, כפי שרואים בפשטות: כאשר שואלים מישהו מיד ברגע הראשון של השבת: איזו שבת זו, ובמה היא שונה משאר שבתות השנה? – הוא יאמר שזוהי שבת חזון.

ומזה מובן, שגם הנקודה של שבת חזון – שמראים "לכאו"א המקדש דלעתיד" – ישנה כבר ברגע הראשון של שבת זו.

ובפרט כשעומדים כבר עתה לאחר קריאת התורה וקריאת ההפטורה של פ' חזון עם ברכה לפני' ולאחר', ובפרט כשעומדים בזמן דרעוא דרעוין –

אזי ישנה נתינת כח הרבה יותר חזקה, אשר מה שמראים "לכאו"א המקדש דלעתיד" בשבת זו – יפעל וישפיע על כאו"א במעשה בפועל, מיד בשבת זו.

וגם ישפיע, שיקחו משבת זו החלטות טובות בנוגע למעשה בפועל בימים הבאים.

וכאשר מקבלים החלטה טובה, אזי כיון שנמצאים כבר קרוב להגאולה – הקב"ה מצרפה ("שטעלט צו") מיד למעשה, "מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה"¹⁸, שאזי ישנם שתי המעלות, הן המעלה דמחשבה והן המעלה דמעשה.

(17) ל' חז"ל – ילקו"ש ירמ' בתחלת רמז נטר.

(18) קידושין מ, א. וראה סה"מ תש"ב ע' 87.

ו. ולזה ניתוספה עוד נקודה:

שבת זו נקראת שבת חזון על שם ההפטורה ד"חזון ישעיהו", ש"חזון" הוא תרגום של ראי'.

ומכך גם יוצא, שמה שמראים בשבת חזון "לכאו"א המקדש דלעתיד", כמשמעות השם של שבת זו "שבת חזון" מלשון מחזה – הרי זה קשור גם לענין הראי', כפי שזה בלשון התרגום – "חזון" מלשון מחזה.

והביאור בזה:

כאשר אומרים שהמילה "חזון" היא תרגום של ראי', אין זה ח"ו לגריעותא אלא למעלותא:

זה מראה ומגלה את העילוי דאתהפכא על אתכפיא, העילוי ד"לבנים" על "אבנים", כמבואר בתו"א פ' משפטים¹⁹ עה"פ²⁰ "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטוהר".

ובפרט בנוגע לתרגום בלשון ארמי (ש"חזון" הוא תרגום של ראי' בלשון ארמי): "ארמי" הוא ענין של רמאות, כמובא בזוה"ר²¹ בנוגע ליונה הנביא (שקשור ליוהכ"פ), ש"יונה" הוא מלשון אונאה.

והרי זהו התוכן של כל העולם – שהוא רמאות ("נארערי") ואחזית עינים – מה שהאדם רואה בעולם הוא דבר מרומה – ואמיתית המציאות של העולם היא "על מנת" ענין אחר, ע"ד מה שהגמרא אומרת²² שכל המציאות דבריאית העולמות היתה על מנת שבני ישראל יקבלו את התורה.

ז. ועפ"ז מובן העילוי דשבת חזון:

(19) עז, ג ואילך. עח, רע"ג.

(20) משפטים כד, י.

(21) ח"ב קצט, א. וראה אוה"ת שה"ש כרך ב ס"ע תקלב ואילך.

(22) שבת פח, א.

ללא הבט על-כך שנמצאים אנו בגלות בכלל, ובפרט בשבת שקודם תשעה באב, שזוהי הדרגא הכי תחתונה ד"ארמי", של רמאות, כיון שהמציאות האמיתית של הגלות אינה הגלות עצמה אלא "על מנת" שתבוא הגאולה –

אזי בדרגא זו התחתונה גופא, ב"ארמי", נפעל הענין דשבת חזון, שהוא התרגום ארמי של ראי' – שמראים לו את "המקדש דלעתיד",

אשר זוהי תכלית השלימות ד"ותהי' להם הלבנה לאבן"²³, שמתרגום ובפרט מתרגום ארמי, עושים ענין בקדושה, עד לענין שמראים "לכאור" המקדש דלעתיד".

ובעבודת האדם:

הראי' של "המקדש דלעתיד" שישנה אצל כאור"א בשבת חזון – צריכה לפעול עליו לא רק בעבודתו בתומ"צ ובתפלה וכו', שאלו הם ענינים בבחי' לשון הקודש – אלא לפעול עליו גם בעניני העולם שלו, באכילה ושת' ושאר עניניו – שגם הם יהיו חזורים בראיית "המקדש דלעתיד".

ח. ועיי'ז שכאור"א לוקח את הנתנית כח מכך שמראים לו את "המקדש דלעתיד", ומוריד א"ז לפועל בעבודתו עוד בימי הגלות האחרונים – הרי זה ממחר יותר את גילוי ה"על מנת" של הגלות – הגאולה השלימה.

מכיון שכעת הרי כבר בודאי "כלו כל

(23 ל' הכתוב – נח יא, ג. וראה תו"א שם עח, ג.

הקיצין"²⁴ לשון רבים, עד שנמצאים אנו גם לאחרי הקץ דשנת תש"ג,

ובפרט שכבר אוחזים ב"ויהי²⁵ בשלשים שנה"²⁶, "בן שלשים לכח"²⁷, שעוסקים במעשינו ועבודתנו כרצון ובשליחות דכ"ק מו"ח אדמו"ר,

וכן מלאו מאה שנה להולדת כ"ק מו"ח אדמו"ר, שאזי העבודה היא באופן כפי שאומרים בפרק קא בתהלים (לאחרי פרק ק – "מזמור לתודה") – "אשירה לך ה' אזמרה", וישנם ב' המעלות, המעלה ד"אשירה" והמעלה ד"אזמרה", ששיר הוא בפה וזמר הוא בכלי, ששני ענינים אלו היו בבית המקדש²⁸ – הרי זה דבר בטוח שכבר אוחזים ב"רכוש גדול"²⁹ הכי נעלה שיכול להיות ע"י הגלות.

והיות ש"כלו כל הקיצין", אזי אפי' אם לא הגיע עוד ה"אחישה" אלא רק "בעתה"³⁰ – הרי ה"בעתה" ישנו כבר בודאי.

ולכן קעת כבר בודאי הזמן שבית המקדש שמראים לכאור"א בשבת זו – יתגלה בפועל, ויקויים ה"ויבנה אריאל", כפי שמסיים בילקוט³¹.

(24 סנהדרין צז, ב.

(25 יחזקאל א, א. וראה קצוה"ע לתניא ע' עו. לקו"ש ח"ב ע' 591 ואילך. ח"ד ע' 1323 ואילך.

(26 היינו: אחרי תש"י.

(27 אבות ספ"ה.

(28 ראה רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ג ה"ג. ועוד.

(29 ל' הפסוק – לך טו, יד.

(30 ישע"י ס, כב. סנהדרין צח, א.

(31 שבהערה 17.

בודאי שהקב"ה צריך להביא את הגאולה בהוה ממש, ברגע זה!

ולהעיר, שאף שמצינו בכתבי האריז"ל²⁴ הגבלה מסויימת בנוגע לנתנית הצדקה בלילה – הרי, הגבלה זו אינה שייכת בנתניה לגבאי של צדקה (אלא לעני עצמו), ואפילו בנוגע לנתניה לעני, הרי, כשהעני מבקש שיתנו לו צדקה להחיות נפשו ונפש בני ביתו, ישנו חיוב גמור לתת לו צדקה בכל זמן, גם בלילה, בתחלת הלילה ובאמצע הלילה כו', אפילו מאה פעמים²⁵ (כמדובר כמ"פ²⁶), ועאכו"כ בנוגע לצדקה רוחנית לגלות החיים הפנימיים שיש בו כו'.

וגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה²⁷, קירוב וזירוז הגאולה כפשוטה ממש – כשם שמצות הצדקה צריכה להיות באופן שמחי' נפש העני ובני ביתו בפועל ממש, עי"ז שנותן לו מאכל ומשקה²⁸ שנעשה תיכף דם ובשר כבשרו, ובפרט כשהעני צועק שהוא רעב וצמא, ודוגמתו בנדוד"ד – שבנ"י צועקים "עד מתי"... כבר "כלו כל הקיצין"²⁹ אתמול ושלשום כו', בשנה שעברה ובשנים שלפנ"ז!... וכפי שהכריז כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו³⁰ – לפני כו"כ שנים – "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"³¹, הרי בודאי שהקב"ה צריך להביא את הגאולה בפועל ממש – לא רק "לאלתר" בלשון עתיד, אלא בהוה ממש, ברגע זה ממש.

ובפרט בעמדנו ביום סגולה – יום ההילולא דהאריז"ל החי, שבו מודגשת השייכות לגאולה העתידה מצד כללות הענין דגילוי פנימיות התורה, וכמרומו גם בשמו של האריז"ל (יצחק – שלעת"ל יאמרו ליצחק כי אתה אבינו), ומרומז גם ביום חמישי באב (דרגא החמישית, יחידה) [.]. – אשר, כל ענינים אלו הולכים ונמשכים גם בסיומו של היום, ובימים שלאח"ז (כי, בעניני קדושה, ה"סיום" הוא גם "הכנה" לעילוי גדול יותר³²), ובאופן דמוסיף והולך ואור מיום ליום, כולל גם הוספה בענין ה"יום", אור וגילוי, כמ"ש³³ "ויקרא אלקים לאור יום", עד ליום הגאולה האמיתית והשלימה – "יום ה' הגדול" שאודותיו יבשר אליהו הנביא³⁴, שאז, יתגלה ענינו של יצחק בתכלית השלימות.

(קטעים משיחות ליל ומוצאי ה' מנחם-אב ה'תשמ"ח – בלתי מוגה)

(30 קול קורא ב"הקריאה והקדושה" סיון-תמוז תש"א-תש"ב.

(31 להעיר מפס"ד הרמב"ם (הל' תשובה פ"ז ה"ה) "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין" – "מיד" כפשוטו, לפי ההבנה וההשגה שלנו, בעגלא דידן, כפשוטו ממש.

(32 כמו בסיום מסכת, שה"סיום" הוא גם הכנה להתחלת מסכתות אחרות.

(33 בראשית א, ה. וראה סה"מ תש"ח ע' 239.

(34 מלאכי ג, כג.

(24 סידור האריז"ל בתפלת ערבית.

(25 פ' ראה טו, יו"ד ובפרש"י.

(26 ראה לקו"ש ח"ט ס"ע 292 ואילך, ועוד.

(27 ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז (מח, ב).

(28 להעיר, שזוהי מעלת הצדקה דנשים צדקניות – כדאיתא בגמרא (תענית כג, ב) "איתתא שכיחא בביתא ויהבא דיפתא לעניי ומקרבא הנייתה", "דבר אכילה היא נותנת לעני, והוא בלא טורח ממה שהיתה נותנת מעות, ויטריח העני עד שיקנה" (פרש"י שם).

(29 סנהדרין צז, ב.

המעיינות חוצה, כדברי מלך המשיח להבעש"ט (שנאמרו בהיכלו של המשיח) שכאשר יפוצו מעיינותיך (דהבעש"ט, תורת החסידות) חוצה אזי קא אתי מר, דא מלכא משיחא³.

ג. ויש להוסיף, שהקשר והשייכות דהאריז"ל החי עם הגאולה האמיתית והשלימה (ביאת המשיח ע"י גילוי פנימיות התורה) מתבטא גם בשמו:

שמו של האריז"ל החי – **יצחק** – קשור ושייך לגאולה העתידה, כמארז"ל⁴ שלעתיד לבוא יאמרו ליצחק דוקא (לא לאברהם ולא ליעקב) "כי אתה אבינו"⁵, שאז יומשכו ויתגלו הברכות הכי עליונות, מבחי' הגבורה דקדושה, תוקף והתגברות הטוב והברכה כו' (כמבואר בדרושי ר"ה בסידור (עם דא"ח) שער התקיעות⁶ – דרושי אדמו"ר הזקן שנכתבו ע"י אדמו"ר האמצעי, ובתוספת ביאור בדרושי הצ"צ בכ"מ⁷).

וכמרומו גם בשם יצחק – ע"ש "צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק ל⁸, שחוק ושמחה, שעיקרה ושלימותה בגאולה העתידה לבוא ע"י משיח צדקנו, כמ"ש⁹ "אז ימלא שחוק פינ¹⁰".

זאת ועוד:

ידוע ש"יצחק" בגימטריא "ארבה"¹⁰ (כמרומו בכתוב "הרבה ארבה את זרעך"¹¹, "וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק"¹²), שמורה על הריבוי כו', ו"יצחק" בגימטריא **שמונה** פעמים שם הוי"ו¹³, וידוע שמספר **שמונה**¹⁴ קשור עם הגאולה העתידה – שלכן, "כינור"¹⁵ . . של ימות המשיח **שמונה** (נימין), שנאמר¹⁶ למנצח על השמינית¹⁷.

ונוסף לזה, מרומו הדבר גם ביום ההילולא – **חמישי באב**¹⁸:

חמישי – רומז לדרגא החמישית מ"חמשה שמות (ש)נקראו לה", בחי' היחידה¹⁹ (ע"ד המבואר בענין "יום שנתחייב בחמש תפלות"²⁰) – דרגתו של משיח צדקנו²¹.

ד. [. .] כרגיל בכגון-דא – נסיים בענין הצדקה (באופן ד"כפלים²² לתושי²³), לתת לכאו"א שליחות-מצוה בענין של צדקה, וביתר שאת וביתר עוז – בהוספה מדילי'.

(3) אגה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחלתו.
 (4) שבת פט, ב.
 (5) ישעי' סג, טו.
 (6) רמז, א-ב.
 (7) ראה ספר הליקוטים (דא"ח להצ"צ) ערך יצחק ס"ד. וש"נ.
 (8) וירא כא, ו.
 (9) תהלים קכו, ב.
 (10) ראה ל"ת להאריז"ל ס"פ וירא.
 (11) וירא כב, יז.
 (12) יהושע כד, ג.
 (13) דלא כ"יעקב" - ז"פ הוי', ו"יוסף" - ו"פ שם הוי' (ל"ת להאריז"ל שם).
 (14) להעיר, ש"שמיני" הוא גם מלשון שומן, כמבואר בפירוש "שמיני עצרת", דקאי על הנקודה הפנימית, "עסענץ", שלמעלה גם מבחי' החכמה כו' (נסמן בלקו"ש ח"ז ס"ע 337).
 (15) ערכין יג, ב.
 (16) תהלים יב, א.
 (17) וכולל גם כינור של עשר נימין - "עלי עשור" (ערכין שם).
 (18) נוסף על האמור לעיל בנוגע לתוכן הכללי דימים אלו - שיהפכו לששון ולשמחה ולמועדים טובים.
 (19) ב"ר פ"ד, ט. דב"ר פ"ב, לז.
 (20) לקו"ת ס"פ פינחס.
 (21) רמ"ז לח"ג רס, ב (מק"מ קצ, ב).
 (22) ל' הכתוב - איוב יא, ו.
 (23) במוצאי חמשה באב (המו"ל).

צריכים לדעת שבודאי כבר בא הזמן שמשיח יבוא

א. . . ע"פ הנ"ל¹ מובנת ההוראה לבנ"י בדורנו זה, דור האחרון של הגלות – שמכיון שעומדים בסיום הגלות ד"ערבות מואב" [לפי כל הסימנים בגמרא², ולפי מה שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו העיד כבר מלפני כמה שנים, שנשאר רק לצחצח הכפתורים³, ו"לאלתר לגאולה"⁴, ומשיח עומד אחר כתלנו⁵, וכו' וכו'] – מובן שעכשיו צריך כבר להרגיש בגלוי (לא הקושי של הגלות ר"ל, אלא) שעומדים "**בעבר הירדן**", נמצאים כבר בעלי' ליכנס לארץ ישראל בגאולה האמיתית והשלימה, וצריך להיות רק "עמדו הכן כולכם"⁶.

ובמכ"ש וק"ו: אם בנוגע להכנות לכניסתם בפעם הראשונה לארץ ישראל (כשבנ"י היו עדיין "בערבות מואב") כבר נרגשה רק העלי' שבזה ("בעבר הירדן"), אע"פ שמשה ידע שהוא לא יכניס את בנ"י לארץ ישראל (מבלי הבט על תפלתו להקב"ה "ואתחנן אל ה' גו"), ובמילא יכול להיות שהביאה לארץ לא תהי' ביאה נצחית⁷, ויכול להיות שאח"כ ילכו עוד הפעם בגלות⁸,

ואחד הטעמים לזה הוא, כי משה הוא למעלה מענין הגלות⁹, ובמילא באם משה הי' מכניסם לארץ ישראל, אזי לא יכול הי' להיות גלות⁷; אבל שלילת הגלות אז הי' בא מצד הגילוי מלמעלה (מכח משה) ולא מצד מציאות העולם עצמו, ונשאר **האפשרות** לגלות . ולכן לא משה הכניסם לארץ ישראל, שזה איפשר שתהי' אח"כ גלות, ובנ"י יכניעו ויבררו הכחות דלעו"ז, של סיבת הגלות, שזה פועל עלי' וגאולה נעלית יותר¹⁰, גאולה שאין אחרי' גלות (אפילו לא אפשרות לגלות) –

על-אחת-כמה-וכמה בסיום גלות זה האחרון, כאשר כבר עברו עבודת הבירורים בגלות, וכל הנסיונות עד לחבלי משיח, הדברים המבהילים בלתי משוערים כלל וכלל (אפילו לאומות העולם) שאירעו בדורנו זה הי' לא תהי', לא תקום גו' – **הרי דבר ברור ופשוט**, שעכשיו הוא במצב שבני ישראל נמצאים "**בעבר הירדן**", ועומדים ממש ("מ'האלט אָט אָט")

(1) המבואר בהשיחה לפנ"ז (התועדויות תשמ"ח ח"ד ע' 114 ואילך). **המו"ל**.
 (2) בסיום מסכת סוטה.
 (3) שיחת שמח"ת תרפ"ט.
 (4) "קול קורא" ב"הקריאה והקדושה" תש"א-תש"ב.
 (5) "קול קורא" שם סיון תש"א.
 (6) מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר מכו' אד"ר תרח"ץ (נדפס בסה"מ קונטרסים ח"ב שצז, ב. אגרות קודש שלו ח"ד ע' רעט).
 (7) ראה שערי תשובה לאדהאמ"צ ח"ב חינוך בתחלתו. אוה"ת ואתחנן ע' סה. צג. ועוד.
 (8) ועפ"ז יומתק מה שגבי מיתת משה (מפני שלא נכנס לארץ) ובכית בני' על זה נאמר (ברכה לד, א. ח) רק "**בערבות מואב**" (ולא "בעבר הירדן"), שזה מדגיש הירידה בגלות, כנ"ל בפנים סוס"ד (התועדויות הנ"ל ע' 116. **המו"ל**).
 (9) ראה סוטה ט, סע"א (בנוגע מעשה ידי משה).
 (10) ראה אוה"ת שם ע' פז.

להכנס לארץ ישראל, ביחד עם משה רבינו¹¹ כפשוטו ממש¹² (כפי שביקש בתפילתו¹³ "ואתחנן את ה' גו") בגאולה האמיתית והשלמה, שאין אחרי גלות, ע"י משיח צדקנו,

שהוא עומד ומצפה חסר-סבלנות לרגע שיגאל את בני ישראל מהגלות, וזה יכול להיות תיכף ומיד ממש, ועד כדי כך שהגמרא אומרת¹⁴ ש"משיח יתיב ביני בנינו סובלי חלאים וכולן שרו ואסירי בחד זימנא, איהו (משיח) שרי חד ואסיר חד, אמר דילמא מבעינא דלא איעכב" (שרי חד נגע ומקנחו וקושרו ואח"כ מתיר האחר כו' ואינו מתיר שני נגעים יחד דסבר איבעי לי לצאת וליגאל את ישראל לא איתעכב כדי קשירות שני נגעים),

ועאכו"כ שלאחרי כל העבודה דבני" בהתאם ל"בקולו תשמעו", הרי בודאי ש"משיח בא היום"¹⁵, ויתירה מזו – מכיון שבודאי עשו בני" תשובה, הרי ישנה ההבטחה ופס"ד ברור ש"מיד הן נגאלין"¹⁶, ולא עכבן אפילו כהרף עין¹⁷, ובפרט שבודאי הוא גם כבר המצב ד"זכו", ובמילא בא משיח "ארו עם ענני שמיא"¹⁸.

ב. גילוי הטוב והעלי' ("בעבר הירדן") בתשעה באב הוא בהדגשה יתירה בקביעות שנה זו, שתשעה באב חל ביום השבת, שאז התענית נדחה, וידוע פתגם רבותינו נשיאנו¹⁹ (מיוסד על דברי רבי יהודה הנשיא בגמרא²⁰ "הואיל ונדחה אידחה"), "הלואי שיהי' נדחה באמת, ויהפך לששון ולשמחה".

ונוסף לזה: מכיון שהתענית נדחה – הרי בשבת זו מודגש בגלוי רק המעלה של יום זה, ש"משיח נולד אז!"²¹

ה. ב. תוד"ה אחד – פסחים קיד, סע"ב.

13 כי בודאי שתפלת צדיק מתקיימת ונבמכש"כ מצדיק גוזר והקב"ה מקיים (תנחומא וירא יט. וראה שבת נט, ב). ויתירה מזו הקב"ה גוזר וצדיק מבטל (מו"ק טז, ב. וש"נ), ועאכו"כ תפלת משה, שאפילו מעשי ידיו נצחיים (סוטה שם), והוא למעלה מכל ענין הגלות, ובפרט שהתפלל משה על זה תקט"ו תפלות (דב"ר שם).

14 סנהדרין צח, א ובפרש"י.

15 סנהדרין שם.

16 רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

17 מכליתא ופרש"י בא יב, מא.

18 סנהדרין שם.

19 ס' השיחות ה'ש"ת ע' 157. נתבאר בלקו"ש י"ז תמוז (נדחה) ש. ז. (חל"ג ע' 156 ואילך. המו"ל). קונטרס משיחות ש"פ בלק ש. ז. (סה"ש תשמ"ח ע' 526 ואילך. המו"ל).

20 מגילה ה, רע"ב.

21 איכ"ר פ"א, נא.

ולהעיר ש"משיח יצא מרות המואבי' – גילוי הטוב ש"בארץ מואב" (ראה לקו"ת חוקת סו, ג. אוה"ת נ"ך ע' נה).

11 היינו שבסוף גלות זה האחרון יש החיבור דב' הענינים – הגילוי ד(כח) משה שהוא למעלה מכל ענין הגלות, וביחד עם זה הברור ד"ערבות מואב" בגלות זה האחרון (שעי"ז נעשה גאולה שאין שייך אחרי גלות)*.

ויש לומר שזה מרומז גם בתפלת משה עצמה – "ואתחנן", שהתפלל משה תקט"ו תפלות ליכנס לארץ כמנין "ואתחנן" (דב"ר פ"א, י), שענינו דתקט"ו תפלות הוא "להמשיך בחי' י"ה (שהוא למעלה מבחי' ת"ק) בהעולמות שהם בבחי' מהלך ת"ק שנה** (חגיגה יג, א) כו" (אוה"ת ואתחנן ע' קטז).

12 ש"משה ואהרן עמהם בתחלת הגאולה – יומא

(* ועפ"ז אולי יש להוסיף ביאור בתורת לוי"צ (ע' שכה) בפירוש הכתוב "הואיל משה", ש"הואיל איתות אליהו בחי' דעת דנובא, משה בחי' דעת דדבורא".

אלא שבכח (תפלת) משה נפעלת הגאולה (ע"ד אליהו שהוא מבשר הגאולה), וגאולה נצחית (כיון שזה בא לאחרי גלות זה האחרון).

וענין זה מרומז בכתוב "בעבר הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת", כנ"ל בפנים.

** ולהעיר מהפירוש בתקט"ו – ט"ו פעמים ת"ק (אוה"ת שם ט"ו ע"ד תוד"ה ורגלי – חגיגה שם), היינו השלימות (ט"ו) בעולמות עצמם שהם בבחי' ת"ק, אבל זהו בהוספה על פירוש הפשוט שתקט"ו הוא ת"ק עם עוד ט"ו (ט"ו שלמעלה מת"ק).

ע"י הגעגועים למשיח בודאי יפעלו ויגלו ביאתו

ג. ההוראה לפועל מכל זה:

יהודים צריכים לדעת שבודאי כבר בא הזמן ש"משיח יבוא, כנ"ל בארוכה, צריך רק שיהי' געגועים למשיח, ובודאי שעי"ז יפעלו ויגלו ("ארויסרופן") ביאתו.

וזה שלעת עתה עדיין לא בא – זוהי קושיא, שכל קושיא באה מהעלם והסתר הגלות, ובודאי ש"משיח בעצמו יתרחש; אבל אסור שזה יחליש יהודי ח"ו, אלא אדרבה – זה צריך לעורר עוד יותר עלי' בהעבודה "בעבר הירדן" – תוספת מרץ וחיות, להוסיף ביתר שאת וביתר עז ב"משפט" (תורה) ו"צדקה", שמביאים הגאולה, "ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה". (משיחת ש"פ דברים תשעה באב (נדחה) ה'תשמ"ח – מוגה, תרגום מאידית*)

(* התרגום הוגה ותוקן מחדש על-ידינו. המו"ל.

הקשר של יום ההילולא דהאריז"ל להגאולה

א. ה' מנחם-אב הוא יום ההסתלקות-הילולא של האריז"ל, שנקרא בכ"מ "האריז"ל החי".

תואר זה - "האריז"ל החי" – מתאים לתוכן דיום ההסתלקות:

התואר ("האר"י) ז"ל", זכרונו לברכה – הוא מצד ענין ההסתלקות, וביחד עם זה, מוסיפים ומדגישים מיד התואר "החי", ענין החיים, ואדרבה: מכיון שהתואר "החי" בא לאחרי ההקדמה ד"זכרונו לברכה", מובן, שגם ענין החיים ("החי") הוא באופן של הוספה וחוזק יותר, כולל ובמיוחד – שפועל פעולתו בענינים הנראים בגלוי לעיני בשר.

וההסברה בזה – ע"פ ביאורו של רבינו הזקן באגה"ק¹ בענין ההסתלקות, ש"כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו . . . מתגלה ומאיר בבחי' גילוי מלמעלה למטה . . . ופועל ישועות בקרב הארץ", עד לפעולה כפשוטה בענינים הנראים לעיני בשר, היינו, שענין החיים ("החי") הוא בתוקף הכי גדול.

ובענין זה הולך וניתוסף ביום ההילולא מידי שנה בשנה באופן של חידוש – חידוש לטובה, כמובן, בטוב הנראה והנגלה.

ב. [. . .] ההוראה בנוגע לפועל מיום ההילולא של האריז"ל החי – "החי יתן אל לבו"² – שיש להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בגילוי והפצת פנימיות התורה, תורתו של האריז"ל החי, ובפרט כפי שנתבארה בתורת חסידות חב"ד, באופן דיפוצו מעינותך חוצה.

ועוד ענין בזה – שהפצת המעיינות חוצה הו"ע שהזמן גרמא גם מצד תוכנם של ימים אלו:

העבודה המיוחדת דימים אלו (בין ר"ח אב לתשעה באב) היא – להפכם לששון ולשמחה ולמועדים טובים בגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו.

והרי, מהפעולות המיוחדות שסגולתן למהר ולזרז ביאת משיח צדקנו, היא – הפצת

2 קהלת ז, ב.

1 ס"ז ו"כ"ח.